

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Gemitus Compeditorum; Sive Tentationes, Quae Frequentius Adoriuntur Religiosos, Et A Perfectione Impediunt

Kessler, Nicolaus

Coloniae, 1677

IX Gemitus. Ingemiscit, quòd nimis gave sibi videtur confratres, vel confratrem videre moribus tam contrarium & naturæ inconvenientem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46734](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46734)

helitus intercipientur, & caput læditur.

7. In meditatione singulariter attendam, ne præventus cogitationibus & phantasmatibus illis indulgeam, quin potius actus fidei, spei, humilitatis, charitatis &c. suavissimè exercebo.

8. Otium summoperè evitabo, præsertim dum ingruit tristitia caliginosa, utpote nutrimentum morbi hujus pessimi.

9. Mentem serenare semper conabor. NB. non parùm juvat hoc, dum dormiendum est, & tristibus idæis cateroquin impediri solet, lætum aliquid, & quæ exhilarare mentem possunt,volvendo, v.g. tacitè cantando, sine sono tamen melodiam aliquam suavem & jucundam.

GEMITUS IX.

Quòd nimis grave videatur, confratres, vel confratratrem videre, moribus tam contrarium, & natura inconvenientem.

Domine, Magister optime, qui multus es in miserationibus tuis, durum mihi

F

est

est, quod tollero, grave est, quod jubes, diligere videlicet hominem talem, & tam meo ingenio, & moribus contrarium, horrorem concipio, vel ad cogitationem de ejus actibus, gestibus, dictis, & ipsius aspectu. Tolerabilius mihi foret gravem subire pœnam, quàm præ oculis cernere hunc hominem; & quousque non indicas, non manifestas ipsius imprudentiâ? supportatur, honoratur, amatur, qui sanè non est amandus, imò potiùs confundendus in suis actionibus. Defenditur à Superioribus, tanquam in omnibus bene ageret, me insuper deridet, nec quicquam efficiunt meæ contra ipsum querelæ, & accusationes. O crucem importabilem! ô pœnam immensam! ipsum amare jubeor ut fratrem, vetor ipsum confundere, & ipsi remonstrare mores insulsos, & vitam indiscretam, imò, quod plùs est, loqui me volunt illi amicabiliter, honorare, & omnia charitatis officia exhibere, multa de hujus virtutis & excellentia, & præmio obtendentes, plura enumerant de odio,

odio, invidia, quã illa sint execranda, tanquam odio eum prosequar, imò ut hostẽ illius me incusant. Sed non sic, non sic est Domine, ut mihi imputant. Nec enim mali quidquam illi cupio, verùm consortium ejus fugio, & ut crudum & insulsum fastidio, non est odium, quod me incendit; sed illius cœcitas in causa est, quia cum talis sit, minimè ut talem recognoscit, quod ego cuperem unicè, ut confusus agnosceret se, & humiliando se, humilis fieret in oculis suis; Hac me cruciant, & exagitant, quòd nihil minùs, quàm ineptum & inconditum, qualis tamen est, se apprehendat. Et dicunt, ne malevolum, invidum, & in periculoso statu constitutum, nonne magis viæ meæ rectæ, & viæ ejus pravæ sunt?

Respondet Christus

Querulanti.

Misereris, si eos solùm diligis, qui tuis conveniunt moribus, qui etiam teneris inimicos diligere.

F 2

Et

Et si hos solum diligis, qui te diligunt, tibi placent, quid ampliùs Ethnicis facis? hiccine amor tuus, quo flagras in me? an ignoras, quod uni ex minimis meis feceritis, mihi fecistis? cogenda hîc est, & altiori motivo subigenda rebellis voluntas, non affectu vivendum, sed amore Dei, quia filiorum Dei tessera est, amare universos, ut mea membra, & participes cœlestis gloriæ.

Quæ tibi spes erit conregnandi cum confratre isto tuo, quem tantoperè averfariis in cœlesti regno? si per dissensionem modò divideris ab illo, qui eodem redemptus est sanguine? degeneras miser, nisi tibi subvenias, nisi sanioribus acquiescas consiliis. Si omnibus omnia factus est Paulus, tu quomodo non uni fieri potes in unum, & unus? Vide, cave, ne per te, & in te pereat vinculum, basis, ac fundamentum Religionis, imò æternæ felicitatis archa, charitas, & amor proximi; Prô quò te propellit mala tua propensio? si naturali tractu putas vivendum, frustra tot mortificationo.

ficationes, tot sententiæ Scripturæ sacræ, quæ nihil magis inculcant, quàm angustiam cœli semitam, quàm violentiam in domandis passionibus, & extirpandis pravis affectibus.

Odium est, ad quod incitaris, estò advertas minimè obnubilatus fortibus passionibus, qualis tibi sit, expendis, sed qualis tu mihi sis, quàmque aliis oneri, non recogitas, grave tibi est amare, quem males confundere, sed grande exinde consequeris præmium, grandis denique est necessitas, quia solùm per talem amorem ex inimico amicus efficeris Dei; Jungere ergo ei amoris affectu, propter me renitere, repugna, regnet in te gratia divina, non natura corrupta, & diabolus susurrans, depone omnem iram & indignationem, quoniam estis invicem membra, odium depone, & ut tale agnosce, vel ex signis, quia inquietant te, quia affligunt, nec refert, quòd eum non lædas, nec lædere cogites, sufficiet, si avertas te ab ipso, vel corporis gressu, aut etiam solo mentis affectu;

Et anne bene tecum erit, si tibi eatenus ego propitiùs sim, ut non te quidem lædam, avertam autem faciem meam à te, reminiscens peccatorum tuorum? & videre te nolim subtrahendo gratiam, veniã, & misericordiã minimè, miser namque fores, & miserabilis. Nunc ergo quid obicem, quid nubem opponis mihi, ne transeam ad te, crede sanè, quòd sicut in vulnere nullum proficit emplastrum, nisi priùs extrahas ferrum, ita nihil efficiet oratio tua manente amaritudine in corde, nec unquam quietus vives quamdiu regnabit in te ista passio. Et nonne confunderis cernens te pejorè bestiis, quæ etiam si naturâ sint feroces & homini infensæ, frequenter tamen non nisi lacescitæ aggreduuntur. O quàm longè majorem invenies in te displicendi causam, & remet averfandi, quàm in altero? Ecce peccata non sunt, quæ fratres tui faciunt, vel frater committit, aut certè non gravia, nec me ille offendit, & tu ei irasceris, & indignaris? quid agis? mihi vindicta, non tibi,
mhi.

mibi vindicta, sed solummodò pro peccato: quàm durum tibi fore credis in fine vitæ; ubi memorabuntur hæc; tibi enim viam salutis præcludent, nisi resipiscas, quia si tibi modò gravis est ad tollerandum, & amandum, quid in agone erit, ubi omnes dæmonum machinationes eò collimabunt, confluentq; in te unum singulæ offensiculæ, concitantes, si possibile est ad odium; charitate exclusâ, quæ sola salvat? ut dum sic moreris, æternùm eheu moriaris, imò nec unquam moriaris, cruciandus sine finè? quæ ergo spes tibi, imò, quæ non desperatio, cum modò vegetus, mente sanus monitionum, lectionum spiritualium, & Sacramentorum capax, non deponis sarcinam, cum ibi vix justus tutus erit à prædonum rapacitate? si modò cæcus es ad æterna, ad flammæ perpetuas, & durus ad saniora, quid tunc eris? homo cum sis, homini reserves iram, & à me expectabis medelam? in similem tibi non habes misericordiam & de peccatis tuis reportabis veniam? non

fic, sed quâ mensurâ mensus fueris, eâdem remetiatur tibi.

Reformatio ad prædicta.

DE ANTIPATHIA.

Hic morbus sicut est multum periculosus, sic se citò exeret, sed curatu difficillimus, maximè in senioribus, & professione provectoribus, nisi sunt bonæ indolis tractabiles, & morigeri, item prout invenerit subjectum. De Melancholicis penè desperatum est eos curandos, si insimul vivant, nisi ut ante memoratum, optimæ sint voluntatis; quare vel separandi, vel si separari nequeunt, studiosissimè orandum, & insudandum.

Ah quanta miseria, ubi hi simul sunt, etiam stupidi & præactæ simul complexionis, novit, qui egit cum eisdem.

Id notandum facilè contingere, quòd maniam incurrant, & mente capiantur, quoniam continuò fervent cogitationibus tumidis, & vindicativis.

Quod

Quod de provectioribus, idem nonnunquam contingere potest in junioribus; ideòque sedulo attendendum in Novitiatu, qualiter insimul conveniant, si plures sint; per invidiam quippe, & delationes cum amaritudine, & impatientia se prodit pestis, sed remedium qui quaerit, sciat nullum esse efficacius, sine quo spes omnis deficiet, quàm humilitatem, ita, ut si velint hanc bestiam edomare, & exteriùs, & interiùs se cogant per motiva, ut illi, contra quem stimulantur, parati sint se subicere, eòque omni conatu allaborandum Superiori, secus, habebit aspidibus & leonib⁹ ferociores successu temporis, qui nullis ampliùs motivis, regulis, adhortationibus, minis & pœnis coërceantur ab exasperationibus, & odiis.

Ac primò quidem, ob oculos illis ponendum, quid sit, quod eos tantò opere exagitat, excitans ad aversionem, & invidiam adversus hunc. N. tunc certè reperient nulla esse peccata, sed suspensiones, vel quod derideatur ab illo, aut certe nul-

lum erga se respectum habeat, quem sibi
talis ex discretionem deberi existimat. Pono
in specie. v. g. manum alter non admovet
in tractandis libris, in eligendis scopis su-
mit meliorem, in claustris sibi non incli-
nat, amatur, laudatur magis à Magistro,
absoluto opere citius vadit ad cellam:
Iste è contra frequentius corripitur, & ei-
dem postponitur. Invenient, nihil aliud
esse, nisi vel invidiam, vel impatientiam
desinentem in odium, dum videt æmu-
lum, quem tantò opere optat confundi, &
humiliari, melius aut honoratius tracta-
ri; vel cum eundem accusat, defendi &
excusari. Motiva sumantur à pulchritu-
dine virtutis charitatis, & è contra à de-
formitate hominis invidi, qui odit fra-
trem suum homicida est &c. charitas pa-
tiens est, benigna est, charitas non æmula-
tur, non agit perperam, non inflatur, non
est ambitiosa, non quærit quæ sua sunt,
&c. Evidens quoque signum est, æterna
damnationis odium, & indignatio con-
tra imaginem Dei, quam suo sanguine
à diaboli

à diaboli servitute eripuit Christus, caveat itaque talis, ne, dum effigiem, & imaginem Creatoris persequitur, Deum quoque ipsum graviter offendat. Et quomodo dicit talis Deo, dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus &c. Deinde cum non simus fratres carnales, sed spirituales, cur, ideo quia secundum carnem, & naturam displicet. Confrater, ipsum hominem prosequamur? Væ ergo illis, qui in viam Cain abierunt.

Eò specialissimè laborandum Superioribus, ut tales homines, quâdam violentiâ actuum humilitatis cogant Divinâ bonitatem, quæ nunquam suos deserit, & sic extorqueant efficacem Dei gratiam, quâ in alios mutantur. v. g. saluberrimum erit ad singulos impulsus odii, & aversionis cum Superioris licentia se coram illo, contra quem stimulatur prosternere, & petere pro se orari. In Cella quoq; sibi talem imaginari in persona, & coram eo se reum fateri. NB. Si tamen absit

periculum furoris, & sic se ibi prosterne-
 re, oscularique quasi pedes ejus &c. scri-
 bere quoque in scheda ea, quibus se vide-
 rit moveri ad patientiam, & charitatē &c.
 crebrò sibi imaginari, quòd Regnum
 Cœlorum vim patitur, & tali violentiâ
 obtinetur. Et certè sibi talis persuadeat
 necessè est, quòd quò difficiliùs fuerit,
 quod aggreditur, eò majus sibi præmium
 restet, imò unus talis actus intensus, qui
 contra renitentem naturam exercetur,
 plùs in anima facilitatis operatur, & cau-
 sat, quàm decem remissiores, nec talis
 multùm recogitet actum humilitatis,
 quem meditatur, quid alter cogitatu-
 rus sit; neque diabolo dissuadenti aurem
 præbeat, qui continuò in talibus conatur
 repræsentare indiscretionem, crudelita-
 tem, imprudentiam sui adversarii, item
 propria dona, & excellentias animo
 objicere, hoc ferè modo; *Ego qui diu-
 tiùs in Ordine qui ab aliis semper habitus pro
 discreto, prudenti, ego qui à talibus paren-
 tibus divitibus, nobilioribus, &c. isti
 tali*

isti tali & tali me subjiciam? ne unquam volvat talia, sunt enim certa instrumenta odii, furoris &c. sed continuò ad tales insultus ea legat & recogitet, quibus se scit moveri, qualia etiam semper in promptu habebit descripta, quæ possint humilitatem inducere, ea debet secum portare, sibi imprimere, exclusis omnibus aliis.

1. Possunt autem talia esse v. g. Graviora peccata, quibus Divinam Bonitatem offendit: è contrariò virtutem & dona, quæ alter habet, in scheda scribere.

2. Item ex Scripturis aliqua de invidia, odio & charitate, ut passim habentur, quæ plus movent, in promptu habere, & vel legere, vel mente recolere; quod Deo summo operè placet.

3. Se subicere etiam infimo, & rememorari illud Thomæ Kempensis, *si vel unte preferas: vel preposueris, non poteris esse quietus.*

Si in ulla tentatione locum habet illud Poëtæ: *Principiis obsta, serò medicina pa-*

ratur tunc in hoc vel maximè valet, est enim incredibile, quàm speciosè, quamque callidè se hic amor proprius, imò diabolus insinuet, dum tales cogitationes injicit, & nisi statim occurratur, accenditur homo, eòque devenit, ut sibimet vix possit ab aliis gravioribus temperare, adeoque cautè nimis agendum, cavendumque, ut non sinatur habere locum in corde, fit enim sæpè, non advertentibus illis, ut licet totaliter vindicativis, & tumidis cogitationibus sese involvant, nec tamen vel minimum advertant.

Obstupui sanè non semel, audiens de & in tali homine rei, de qua loquimur exemplum, qui tamen post breve tempus non sine mirabili Dei misericordia & bonitate in tantum fuit adjutus & liberatus, ut illum quem antea penè cum insaniam insequeretur passionibus, parumque abfuisset, ut ipse fassus est, qui ad verbera ob nimiam antipathia operationem devenisset, vix in ullo lacefferit, imò quod plus erat, multas mordacitates & confusiones ab ipso

ipso patienter visus fuerit tolerare cum singulari agnitione miseriæ, in qua prius fuerat. Obstupui, inquam, quando audiui ipsum præ nimia passionis vehementia, & intensis cogitationibus tumidis totaliter defatigatum, & viribus defecisse in tantum, ut pedibus ipso fatente, vix insistere quiverit, & quod magis mirandum, absque ulla culpa sibi id accidere autumans, nullam de hoc culpam volebat agnoscere, asserens se nullo prorsus odio stimulari contra eum, quem tantoperè averfarat; sed non adverterat; nec principiis obstabat, adeoque sese insinuat cogitatio concitans contra alterum, ut eo, sicut dictum est, quasi per inadvertentiam devenerit, donec tandem divinâ adjutus Clementiâ, non sine magno cordis dolore cœcitatem suam deplorârit:

Sed audi, qualiter fuerit curatus.

i. Primò omnia sincerè revelavit suo Confessario extrâ Confessionem, sicque multum fuit adjutus per illius adhortationes

tiones

riones & remonstraciones, & consilia, quæ in his consistebant.

Quoties id sibi contigisset, ut sentiret tales stimulos contra illum, quem insequeretur & siquidem esset internum, iussit, ut se ad scabellum in cella prosterneret, imaginando sibi, quod ille frater ipsemet esset, sicque illud oscularetur tanquam pedes ejus, deprecansque veniam, & petens pro se orari.

2. Si verò, quod non rarò contigit, ad extra prodiisset ea passio, scilicet per contentiones, mordacitates, & verba pungitiva, licet data causa fuerit, coràm ipso post factum iussus est se prosternere, petereque veniam, se malè fecisse, rogareque pro se orari.

3. Illa quæ suprà posita scilicet dona, aut bonam vitam alterius, & è contra malam vitam suam, & graviora peccata in promptu habebat, sicque huic passioni velut indomitæ bestiæ obijciendo os occluserat, & aditum ad cor impediabat.

4. Pro Confratre illo continuò orabat;
sic

fic tandem factum est, ut Deus per tales actiones, coactus efficacem præstiterit gratiam, ita ut brevi spatio fuerit liberatus, qui alioquin ferè ad furorem, & mentis quodammodo insaniam, ob nimiam passionum vehementiam devenisset, sic ille fatetur adjiciens se sibi timuisse, ne ad verbera deveniret.

NB. Cùm hi adhuc ordinariè minùs in Dei amore sint fundati, non meliùs moventur ad adhibendam vim, & violentiam ad tales actus humilitatis, quàm per memoriam quatuor novissimorum, & terribilium pœnarum inferni.

Reformatio per proposita.

1. Frequenter expendam, & speciatim, ubi sensero hos motus, quid deceat virum cordatum & bonum in tali casu.

2. De virtute mansuetudinis sedulò meditabor.

3. Item, quàm indecens sit viro rationis prædito commoveri, & insurgere contra imaginem Dei, quàm absurdum Christiano Religioso.

4. Pe.

4. Petam indefinenter lumen à Domino, ne amittam lumen internum, veritatis agnitionem, ut patientiam, & charitatem fraternam, vestem nuptialem, quâ qui caruerit, mittatur in ignem æternum.

5. Item lumen agnoscendi peccata mea, quibus iram Dei merui, ut vel hic vindicentur injuriæ, quibus Deum affeci, patienter ferendo & in contrarium nitendo.

Et denique sedulò practicabo ea, quæ tribus antecedentibus paginis scribuntur.

G E M I T U S X.

Quod ad Officium, quod sperabat, non sit assumptus. Et, Quod ex tali affectu, ubi spe excidunt, mala procedant, maxime in Cœtibus Religiosorum.

AH Deus Consolator optimè, non conquerar, non defleam diesurbationis, & caliginis, dies miseriæ & afflictionis? nonne intueris animum meum oppletum, & obrutum tristitiâ?
non.